

Demokracija prevzema vodstvo države Ohio

Danes bo zaprisežen novi guverner demokrat Michael DiSalle. Državno krmilo bo kot prvi upravljal štiri leta.

COLUMBUS, O. — Novi guverner in njegova družina sta se že koncem tedna preselila v guvernerjev dom, čeprav bo Michael DiSalle zaprisežen kot novi guverner države Ohio šele danes. Svoje ožje sodelavce je novi guverner izbral že preje in je imel v soboto z njimi sejo, na kateri so razpravljali o prevzemu poslov in o najnujnejših ukrepih, ki so s tem v zvezi. Sodiijo, da bo novi guverner trdno prijel državno krmilo v svoje roke in osebno nadziral vodstvo vseh poslov. Člani njegove vlade utegnejo imeti veliko manj svobodne roke kot so jih imeli člani katerekoli državne vlade v povojnih letih.

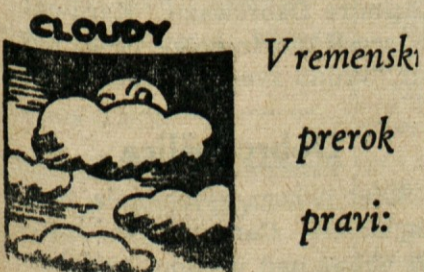
Po slovesni zaprisegi bo zvečer slavnostni ples, ki se ga bo poleg vodilnih državnih uradnikov in sodelavcev guvernerja, udeležilo tudi njegovo veliko sorodstvo iz vseh krajev dežele. Odhajajoči guverner je odklonil podpis zakona o zvišanju plač članom nove vlade. Dejal je, da ga je generalna skupščina sprejela na predlog novega guvernerja, zato je prav, da ga on podpiše in tako prevzame zanj odgovornost pred javnostjo.

DiSalle je napovedal, da bo zmanjšal oboje v raznih oddelkih državne uprave, v kolikor bo le mogoče, da bi s tem zmanjšal državne izdatke. Nova vlada je v resnih skrbih, kako bo mogla kriti naraščajoče izdatke za javno upravo, gradnjo cest ter vzdrževanje državnih ustanov.

Izraelu se obeta novo val imigrantov iz satelitskih držav

JERUZALEM, Izrael. — Satelitske države, posebno Rumunija, Poljska in Madžarska, so lani začele dovoljevati svojim judovskim državljanom, da se lahko izselijo. Ker jim niso vrata skoraj nikamor odprta, silijo vsi v Izrael. V Izrael bo tako prišlo letos nad 80.000 judovskih imigrantov, ki jih javna uprava ni predvidela. Ne vedo, kje naj jih začasno naselijo.

Edina dobra stran tega vprašanja je ta, da imajo novi imigranti po večini sorodnike v Ameriki, ki jih vsaj malo podprejo pri preselitvi. Dalje se za preselitev zavzemajo tudi nekatere judovske organizacije v Ameriki, ki nameravajo nabrati \$100.000.000 v svrhu financiranja zaposlitve novih imigrantov. Dobro je pri tem tudi to, da so imigranti večinoma izučeni rokodelci in da jim radi tega ne bo težko najti dela, ako jim bo kdo kupil poklicno orodje in v vse drugo, kar potrebujejo za izvrševanje svojih obrti.

Vremenski prerok pravi:
Delno oblačno in topleje. Najvišja temperatura 33, najnižja 23.

AMERIKA JE HLADNA DO SOVJETSKEGA PREDLOGA

Sovjetska zveza je predložila zahodnim silam, naj bi se v bližnji bodočnosti zbrali zastopniki 28 držav, ki so sodelovale v zadnji vojni, na konferenco, ki bi razpravljala in sestavila mirovno pogodbo z Nemčijo. — Zahodne sile ne kažejo volje za sprejem sovjetskega predloga, ker v bistvu ponavlja stare sovjetske načrte.

WASHINGTON, D. C. — Sovjetska zveza je odgovorila na zahodne note glede sovjetske zahteve po umiku zahodnih sil iz Zah. Berlina ter istočasno predložila sklicanje velike mednarodne konference, ki naj bi razpravljala o mirovni pogodbi z Nemčijo. Značilno je, da predlaga Moskva med udeleženci konference tudi Albanijo, Bolgarijo in komunistično Kitajsko, katerih nobena dejansko ni sodelovala v vojni proti Hitlerju. Skupno so Sovjeti predložili 28 udeležencev. Pogodbo naj bi podpisali vladi Zah. in Vzhodne Nemčije, nato pa še vlada nemške konfederacije, v katero naj bi se obe Nemčiji po sovjetskem predlogu povezali.

Kongresu predloženih 2.000 zakonskih načrtov

WASHINGTON, D. C. — Kot je že stoletna navada, prinese vsak kongresnik seboj tudi celo kopo zakonskih predlogov o vseh mogočih zadevah in jih predloži takoj administraciji predstavnškega doma v registracijo. Administracija jih potem razdeli na pristojne odbore in komisije.

Letošnji dotok zakonskih predlov — nekaj nad 2.000 — je zato tako velik, ker je vse polno kongresnikov, ki so šele prvič v Kongresu. Morajo se pač postaviti pred svojimi volivci, kako jim je pri srečanju narodni blagor. Razume se, da bo le izjemoma ta ali oni zakonski načrt postal resni zakon; jih je preveč, poleg tega imajo še prednost zakonski osnutki administracije. Nečrta so dalje obsojeni na pozabo tudi radi tega, ker predvidevajo običajno večje proračunske izdatke, ki zanje ni nobenega kritja. Ako kongres kje varčuje, varčuje pri izdatkih za take zakonske načrte. Kar takih zakonskih predlogov pride srečno skozi predstavnški dom, jih potem senat brez usmiljenja pokoplje.

Republikanci hočejo pomladiti svoj političen program

WASHINGTON, D. C. — V drugi polovici tega meseca se bodo zbrali republikanski prvaki v De Moines, Iowa, na posvetovanje, kako naj pomladijo svoj političen program. Do sedaj so samo preiskavali, zakaj so pri novembrskih volitvah propadli. Praviijo, da je tega preiskovanja dosti in da je treba napraviti potrebne zaključke.

Republikanci se hočejo najpreje znebiti očitka, da so stranka velikega kapitala in napraviti tak program, ki jih bo predstavil naši javnosti kot "stranko za vse", dočim bodo demokrate krstili za stranko velikih delavskih voditeljev, ki mnogi od njih niso dobro zapisani v naši javnosti. Naredili bodo tudi trden sklep, da ne bodo več napravili take politične neumnosti, kot so jo pri zadnjih volitvah, ko so vodili in zgulili boj za "pravico do dela" in s tem tudi pokopali republikanske kandidature.

Ves ta načrt so baje skuhal v uradu podpredsednika Nixona, ki postaja zmeraj bolj odločen faktor v stranki.

Novi grobovi

William P. Schaftlien
V soboto zvečer je preminul po kratki bolezni v Forest Hill Clinic William P. Schaftlien, stanujoč na 14913 Hale Ave., rojen v Louisville, Kentucky, od koder je prišel v Cleveland pred 25 let. Delal je v May Co.

Tu zapušča soprogo Mae, v Louisville, Kentucky, pa sina Williama hčer Dorothy, brate in sestre.

Pogreb bo iz Mary A. Svetek pogreb. zavoda na 478 E. 152nd St. na Crownhill pokopališče ob dveh popoldne v sredo.

Frank Paik

V petek zv. je umrl v mestni bolnišnici Frank Paik, star 52, z 999 E. 66 Pl., rojen v Chisholmu, Minn. Tukaj zapušča mater Josephine, roj. Zuzek, oče Frank je umrl pred 12 leti, brate Josepha, Rudolpha in Charlesa, sestre Josephine Greben, Angeline Skully in Julia Baraga. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8:30 iz Zakrabskega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na pokopališče Kalvarija.

Nova kubanska vlada urdila svojo oblast

Uporniške skupine, ki so delovale na svojo roko, so se podvlele novi vladi in izročile orožje.

HAVANA, Kuba. — Fidel Castro se je izkazal posrečilo ukrotiti tekmece v revolucionarnem gibanju. Ena izmed skupin, ki je hotela hoditi svoja pota, je popustila in izročila orožje vladnim četam. Druga je obljubila storiti isto, obe pa sta izjavili, da bosta podpirali novo vlado. "Revolucijski direktorat", ki je vžival zlasti podporo študentov, je izročil v Camp Columbia orožje in strelivo, ki so ga njegovi člani zaplenili na letalskem onorišču San Antonio južozahodno od tod. Predaja je bila dogovorjena na sestanku Castra in maj. Faure Chaumonta, vojaškega poveljnika Direktorata. Zadnji je baje zahteval večje zastopstvo v revolucionarni vladi. Pričakujejo, da bo skoro izročila orožje tudi "Druga nacionalna fronta", ki je samostojno nastopila proti Batisti.

Prijateljski odnosi z Združenimi državami

HAVANA, Kuba. — Fidel Castro je izjavil časnikarjem, da bo nova vlada vzdrževala prijateljske odnose z vlado Združenih držav, v kolikor bodo tudi te voljne take odnose vzdrževati. Izrazil je dvom o koristnosti ameriške vojaške misije na Kubi in napovedal neizprosno konec velikim igralnicam, ki so jih pod vlado Batiste vzdrževali v prestolnici razni ameriški "finančniki".

Ameriški poslanik Earl Smith, ki je vzdrževal prijateljske odnose z Batistom, je odstopil in tako omogočil imenovanje novega, ki bo sprejemljiv novi vladi.

Vlada je v smislu ustave dovolila komunistom javno delovanje. Ti so imeli v soboto prvo javno zborovanje. Začeli so izdajati tudi svoj dnevnik.

Tempo počitka

Profesor Norman White je izjavil v Londonu na neki zdravstveni konferenci: "Ljudi ne uči tempo dela, marveč tempo počitka ali, kakor je rekel Mark Twain: 'Civilizacija pomeni neogibno povečanje nepotrebnih potreb'."

EISENHOWER SE ZAVZEMA ZA MOČNO GOSPODARSTVO

Predsednik je v svojem poročilu o stanju dežele pokazal na potrebo po močnih oboroženih silah, ki naj čuvajo svetovni mir, pa poudaril tudi potrebo po trdnem gospodarstvu kot temelju resnične moči Združenih držav in vsega svobodnega sveta.

WASHINGTON, D. C. — "Lahko si privoščimo vse, kar resnično potrebujemo, toda ne moremo vreči proč enega centa!", je dejal predsednik Eisenhower v svojem poročilu o stanju Unije pretekli petek. S tem je hotel poudariti izredno potrebo po varčevanju in pametnem gospodarjenju z javnimi sredstvi na vseh področjih, tudi na področju narodne obrambe. Ta je trdna le tedaj, če je zgrajena na zdravem narodnem gospodarstvu.

Eisenhower je pokazal na sedanje stanje v svetu, na nevarnost, ki grozi svobodnemu svetu od strani komunizma ter na potrebo po močnih oboroženih silah, ki edine morejo držati komunistične napadalce v sedanjih mejah ter s tem varujejo svetovni mir. Vzdrževanje takih oboroženih sil z njihovim modernim orožjem je nekaj izredno dragega. Če hočemo biti varni in če hočemo ohraniti sebi in svetu mir, moramo take oborožene sile imeti, moramo pa pri tem paziti, da ne bomo prenapeli svojih moči, kajti samo one oborožene sile, ki jih podpira zdravo in trdno narodno gospodarstvo, morejo vršiti svojo nalogo na dolgo dobo.

Orožje se je v zadnjih letih strahovito podražilo. Nova moderna lovka letala stanejo petdesetkrat več od onih, ki smo jih uporabljali v drugi svetovni vojni. Ena sama medicinska raketa "Atlas", ki lahko ponese atomsko ali vodikovo bombo iz naše dežele v katerikoli del sveta, stane okoli \$35.000.000. Če nočemo, da bodo cene rastle naprej, moramo čuvati vrednost in kupno moč dolarja. Zato je predsednik napovedal, da bo Kongresu predložil uravnotežen proračun za 1. 1959-1960. Tak proračun povezan z raznimi gospodarskimi ukrepi bo preprečil nadaljnjo inflacijo.

Prihodnje proračunsko leto bo po besedah predsednika eno gospodarsko najbolj cvetočih, kar jih je naša dežela doživela. Če v takem letu ne moremo kriti vladnih izdatkov z rednimi dohodki, kdaj bomo to potem lahko storili? Zaradi velikih izdatkov — v prihodnjem proračunskem letu so predvideni na okoli 77 milijonov, ni mogoče računati s kakim znižanjem davkov, vendar je predsednik obljubil, da bo posebna komisija proučila ves davčni sistem in predložila spremembo, kjer je kdo preko mere in nesorazmerno obremenjen.

Predsednik je obljubil, da bo predložil v primeren času spremembe in dopolnila k sedanjim delavski zakonodaji v taki obliki, da bodo sedanja zlorabljanja delavskih unij nemogoča.

V bistvu ni predsednik v svojem poročilu nakazal nič novega, v domači politiki je v glavnem priporočil varčevanje v gospodarstvu, ki naj očuva trden dolar, omejitve moči delavskih voditeljev in zavarovanje civilnih pravic neoziraje se na raso vero in izvor, v zunanji politiki je zagotovil našo zvestobo zaveznikom, z avrnil sovjetske predloge glede umika iz Berlina in poudaril potrebo po čuvanju mednarodnega mira.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici — V Euclid Glenville bolnišnici se nahaja v sobi št. 405 Mrs. Antonija Gole s 380 E. 162 St. O-biski so dovoljeni. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

Seja — Jutri ob osmih zvečer ima Društvo Danica št. 11 SDZ važno sejo.

Podružnica št. 10 SZZ ima jutri zvečer ob sedmih sejo v Slov. domu na Holmes Ave.

Podružnica št. 25. SZZ ima nocoj ob sedmih sejo. Asesment bodo pobirali od pete dalje. Po seji zabava.

Na obisk iz Slovenije — Gdč. Marija Kozelj iz Krke na Doenjskem je prišla k svoji nečakinji ge. Frances Bell, gdč. Marija Simončič iz St. Vida pri Stični pa k bratu Viljemu Bitencu. Obema je vse za pot uredila pot. pis. Bled Travel Service.

Odbor nespremenjen — St. Clair Grove št. 98 W. C. ima za 1. 1959 isti odbor, kot ga je imelo za preteklo leto. Društvo ima seje vsako 1. sredo v mesecu ob osmih zv. v SND na St. Clair Ave.

Razprodaja — V Grdina Shoppe na 6111 St. Clair Ave. imajo veliko razprodajo ženskih oblek in perila. Podrobnosti v oglasu!

Pisma imata v uradu — Pošta je pustila v našem uradu pismi za Frances Mitchel, 1861 E. 223, Euclid, Ohio, in za Ano Schull, 6124 Glass (?) Ave., Cleveland. Obe pismi sta iz Jugoslavije.

Abraham je srečal — Zdravko Novak, ki je posebno med "novimi" splošno znan, praznuje danes svoj 50. rojstni dan v bolnišnici na Huron Rd. Vnetemu kulturnemu in narodnemu delavcu čestitamo in mu želimo, da bi se skoro zdrav vrnil k svoji družini.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D. C. — Združene države so pozvale k čim prejšnjemu načelnemu sporumu o preprečenju nenadnih napadov. Razgovori o tem so bili prekinjeni 18. decembra lani. Sovjeti sedaj predlagajo njihovo obnovo.

RIO DE JANEIRO, Braz. — Super-kanal Lufthansa, ki je prihajal iz Evrope in Afrike, se je zrušil v močvirje, kake dve milj od letališča, 29 potnikov in 7 članov posadke je našlo smrt, trije so se rešili. To je prva nesreča nemške letalske družbe, odkar je 1. 1955 začela redni promet.

CLEVELAND, O. — Komaj 15 let stari dekle, ki je pobegnil od doma, je obdolžil člane policije in mestnega gasilstva, da so kupovali njeno "ljubezen". Za posrednika je bil neki 21 let star Carl Galipo. Eden od policajev je priznal, da je užival deklečvo "naklonjenost". Preiskavo nadaljujejo.

NEW YORK, N. Y. — Oblasti so našle dete, ki je bilo ugrabljeno iz neke bolnice pred 10 dnevi staro komaj dve uri in in pol, zdravo in čilo pri neki družini v Brooklynu, ki ima 8 svojih otrok.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 7

Mon., Jan. 12, 1959

Kubanska revolucija - običajna podoba običajne revolucije

Vkljub senzacionalnim poročilom o kubanski revoluciji ne bi mogli reči, da je do sedaj pokazala kake znake, da je kaj posebnega, kar se razlikuje od drugih sodobnih revolucij.

Voditelj vojaškega upora Fidel Castro je tekom več kot dveletnega bojevanja dosledno izvajal taktiko partizanskega upora. Ni se spuščal v frontalne napade z Batistovo armado, napadal jo je zmeraj od strani, odkritih spopadov na celih frontah se je izogibal. Na drugi strani je skušal na vse načine demoralizirati Batistovo armado in policijo. Pri tem mu je šla diktatura sama zelo na roko. Batista ni nikoli skrbel, da bi bila njegova armada dobro izvežbana in zanesljiva. V vojaškem pogledu jo je morda najbolje označil neki ameriški instruktor, ki je pred par meseci rekel, da kubanski vojak ni niso izven vojašnic za nobeno rabo, k večjemu le še za parado.

Batista tudi ni dosti pazil na razmere v policiji. Tam so poveljniki gledali na svojo korist, navadni policaji so pa izgubljali vsako voljo, da bi držali z diktatorjem. Na zunaj so se mu klanjali, na tihem so bili v stiku z uporniki. Zato ni poznavalcev razmer presenetila vest, da je Batistova armada pred tedni podlegla upornikom v edinem večjem spopadu pri mestu Santa Clara. Po tem spopadu so bili dnevi šteti Batistovi diktaturi.

Sredi lanskega leta je Fidel Castro začel sistematično uničevati gospodarsko življenje na Kubi. Zastal je promet, ustavila se je tovarniška proizvodnja, trgovina je začela pešati, brezposelnost je naraščala. Batista se proti temu ni znal boriti. To je podžgalo tihi odpor proti njegovi diktaturi tudi v tistih slojih, ki niso sodelovali pri vojaškem uporu: med delavci, uradniki, podjetniki, svobodnimi poklici itd. Gospodarski krogi so komaj čakali na priliko, da bi dopovedali Battistu, da naj se umakne. Ko so se vojaški poveljniki odločili, da dajo diktatorju isti nasvet, so se jim pridružili zastopniki gospodarstva. Batista je uvidel, da je prišla njegova ura in pobegnil.

Kar se je godilo v Batistovi palači na Silvestrov večer 1958, je skoraj točna kopija tega, kar se je godilo na ruski fronti v februarju l. 1917, ko so ruski generali in zastopniki ruske Dume (parlamenta) dopovedali carju Nikolaju II, da naj izgine s svojo diktatorsko vred. V obeh slučajih iste besede in isti razlogi!

Vendar se kubanska revolucija v nečem razlikuje od ruske in bolj približuje "sodobnim" revolucijam. V februarju 1917 ni bilo nobenih tatvin, nobenega ropanja in nobenega razbijanja ne v Petrogradu, ne v drugih ruskih mestih. Na Kubi je bilo to vse drugače, vse bolj "sodobno."

Komaj je mestna druhal v kubanski prestolici Havana zvedela o pobegu diktatorja Batiste, je prenesla revolucijo iz vladne palače na ulice. Najprej se je spravila na "metre", to je avtomate, kamor je treba plačevati pristojbine za parkiranje avtomobilov. Metri so bili last Batistovih pristašev, torej simbol diktature, zato jih je treba uničiti.

Za tem geslom se je skrivalo nekaj drugega: v metrih je bilo še nekaj nepobranega denarja in tega je druhal hotela imeti. Ko ga je razgrabila, je postal prvi simbol diktature nezanimiv. Druhal je potem prenesla svojo "revolucijo" na izlozbe v trgovinah, na igralnice, trgovine in skladišča, na zaloge po hotelih. Kar ji je prišlo pod roke, je bilo razglašeno kot imovina pristašev diktature, ki jo je seveda treba razdeliti. Po opravljenem delu so se poulični "revolucijonarji" spravili na hiše znanih Batistovih pristašev in jih primerno osvojili od vsega, kar se je dalo odnesti. Policija ni posredovala in dela red, saj je sploh ni bilo več. Tako govorijo poročila o novoletni revoluciji v prestolnici Havani in pristavljajo, da je kubanski narod doživel enak način revolucije tudi po deželi.

Med tem se je Fidel Castro pripravljal, da slovesno vkoraka v prestolico. Značilno je, da so ga nekateri svarili, naj se mu ne mudi, da ne bi bila dana prilika njegovim nasprotnikom, da ga umorijo. Morda je bil ta strah deloma upravičen, morda pa je za tem nasvetom tičala politika! Politični del revolucije se je namreč odigral v začetku takole:

Fidel Castro menda ni pokazal vsaj dosedaj posebnih političnih talentov, zato pa precej politične ambicije. Posavil se je na stališče, da mora po srečni revoluciji priti na vlado tisti, ki je s silo prekucnil Batisto, in s tem prišel v spor z vsemi ostalimi nasprotniki diktature, ki jih je tudi dosti.

Delili bi jih radi jasnosti v dve skupini. Prva je tista, ki je ostala pod diktatorjo doma in tam opravljala posle tihga, toda vkljub temu precej učinkovitega podiranja diktature. Drugo skupino sestavljajo tisti Batistovi nasprotniki, večinoma politiki in javni delavci, ki so zbežali pred diktatorjo v tujino, največ v ameriška letovišča in kopališča, v New York in Washington.

Vsi trije stebri odpora proti Battistu, Fidel Castro, domača in begunska opozicija, si niso bili in si niso edini v ni-

čemur. Složni so bili samo v želji, da izgine Batista, kaj naj pride za njim, o tem je vsak steber imel in ima svoje misli. Spor med njimi se je pokazal že prve ure po posrečeni revoluciji. Fidel Castro misli, da jih lahko popolnoma prezre, kajti njegove zasluge za padec diktature in njegova priljubljenost v javnosti sta večji od vsakega političnega vpliva obeh ostalih skupin, ki se ne moreta bahati z blestimi uspehi.

Obe skupini se zavedata, da prve dni revolucije ne moreta začeti ničesar proti politični volji Fidel Castra. Čakata na svoj trenutek in sta prepričani, da bo prišel. Castrov režim je namreč prejel diktatorja, toda ne more dati narodu vsega tega, kar bi narod rad imel. Fidel Castro je še premislil (je komaj 32 let star) in ima premalo politične skušnje, da ne bi podlegel političnim nasvetom svoje okolice, ki bi seveda rada imela vse oblast zase in je ne delila z nikomur.

Smo torej tam, kjer so bili pri drugih revolucijah. Nasprotniki diktature so si edini samo v negativnem cilju, da je treba diktatorju odvzeti oblast, ne znajo pa biti složni v ciljih, kako naj vladajo v svobodi. To je pokopalo rusko revolucijo l. 1917 in jo poglaval v komunistično diktaturo. Podobna nevarnost preti tudi revoluciji na Kubi. Nikjer ni zapisano, da tam ne pride do nove diktature radi očitnega pomanjkanja sloge med vsemi svobodoljubnimi Kubanci.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Ker se je zadnjič moja sosedica formalno pritožila, da posvečam vse preveliko pozornost novicam v našem mestu in tukajšnji okolici, sem sklenil, da se bom bolj pogosto oglašal. Toda to le pod pogojem, če bo dovolj kaj vrednih novic. Zato bi jaz od moje strani "formalno" apeliral na mojo sosedo, da naj ona skrbi, da bo vedno dovolj zanimivih novic pri nas in okrog nas.

Saj jaz sem dobre duše in rad ustrezem, če le morem. Zato sem sklenil, da se bom skušal držati načrta, da včasih bom začel z novicami na vrhu, to je s svetovnimi novicami, včasih pa z lokalnimi, ki jim dajejo prostor bolj nižje. Zakaj tako, vam jaz sam ne vem povedati. Kdo pa naj meri važnost kake novice?

Pokojni rojak Bobenček, pisal se je na ime Tone Horvat, ki je pred dolгими desetletji barantljal s "kranjskim brinovcem in tropinovcem" tu v Jolietu in istega prodajal in pošiljal po vsej Ameriki, kjer koli je bival in dihal kak "Kranjec," mi je nekoč povedal, kateri zakrament je najpotrebnejši zakrament na zemlji. Možno ni nosil kakega duhovniškega ovratnika in saj se je znal komaj za silo podpisati, pa je razlagal stališča krščanskih zapovedi. Malo debelo sem ga gledal in ošvrkaval s pogledi, češ, kaj bo "gospod Bobenček," rododomek od slavnega Žužemberka na Dolenjskem, razodel. On pa se je modro držal, menda še bolj, kakor kak evangelist in mi je to veliko skrivnost razodel. Kaj mi je povedal. To-le, le poslušajte!

"Veš, zapovedi in postav je na svetu dosti. A tistih, ki bi jih morali spoštovati in splovnosti pa malo. Moj stric, brat moje matere je bil rododomek iz Ribniške okolice. Tam so brihtni ljudje, da slišijo travo rasti ponoči in podnevi. Povedal je, da to se je zgodilo leto za tem, ko so "kranjski fantje" pod Radeckijem nabrisali Lahe pri Kustoci na suhne, Dalmatinci in Primorci pa laške mornarje pri Visu. Napočil je sveti postni čas in ribniški gospod dekan so oznanili izpraševanje za vse dekleta in fante v fari. Najprvo so opravili z dekletami. Potem so se spravili na fante. Hudo so jih vintali, ker so hoteli, da bi se poboljšali. In ko je prišel na vrsto moj stric, je dekan dejal: Ti fant, ti boš pa nam povedal, kateri zakrament je nam kristjanom najbolj potreben. "V veliki zagati sem bil," je razodeval moj stric. "A,

naposled mi je le prišla rešilna misel v glavo in prava beseda na jezik."

Tu je stric za nekaj časa obstal s pripovedovanjem, a vsi, ki smo ga napeto poslušali smo hitro poberali:

"Kakšna misel in kakšna beseda stric?"

"Salamensko ste nepočakani in firbeni. Počakajte malo, vse povem, kako je bilo," je dejal stric in na to je nadaljeval:

"Študiral sem in premišljeval, kaj bi gospodu dekanu povedal. V duhu sem preletel ves katekizem in božje in cerkvene zapovedi, ki so me jih učili v mladih letih v šoli."

Njegovo pripovedovanje na okrog se je nam zdelo vse predolg, zato smo ga zopet ustavili in rekli:

"Stric, nikar tako daleč na okrog ne pripovedujte. Povejte nam kaj ste gospodu dekanu odgovorili na njegovo vprašanje?"

Stric je bil malo vidno užaljen in menda je hotel reči: Salament, ali ne morete pokačati, da pride to na vrsto? In potem je odprl usta in povedal tisti važni skrivnostni odgovor, ki ga je izrazil gospodu dekanu. Tako-le mu je odgovoril le:

"Gospod dekan, meni se zdi, da najvažnejši zakrament za vsakega kristjana je SVETI ZAKON."

Navzoči so se zasmijali in celo gospod dekan se je nekam muzal in ni mogel takoj z restega obrazom odgovoriti stricu na to izjavo. Stric je bil pač odkritosrčen in je odkritosrčno povedal svojo misel. Povedal in izrazil je menda pač to, kar si je najbolj želel samemu sebi. Kaj hočete? Saj vsakemu take misli pridejo včasih v glavo.

Med tem je gospod dekan pomiril v sebi razpoloženje nad takim nepričakovanim odgovorom, katerim se more človek le smejati in je strica potolažil, da sveti zakon je res potreben zakrament, če tudi ne v vseh slučajih najpotrebnejši in nato je govoril o drugih naukih krščanstva. A ljudje so si pri tistem izpraševanju najbolj zapomnili tisti predmet in so vedeli o njem pripovedovati dolga desetletja za tem. Sploh je ostal tisti slučaj v vsej ribniški dolini in še daleč na okrog nepozabljen. To omenjam zato, da bi vam povedal in dokazal, kako ljudje včasih pripisujejo važnost kakemu dogodku. Če bi se morda dogodil takrat, ali pa morda se je, še tako važen dogodek, ki mu ne posvetili vsaj v Ribnici ne tiste važnosti, kakor so jo posvetili temu dogodku. Vsak sodi novice po svoje in jim po svoji pripisuje važnost. Tako je bilo in tako bo.

* NOVOLETNA PREROKOVANJA. — Mnogo ste jih že slišali preko radijev in televizij. Upanj je dosti — obljub še več. Če se bo le nekaj napovedi uresničilo, ki so jih te dni napovedali, bo že veliko in dobro. Mi navadni ubogi plebejci seveda ne

moremo drugega kakor upati in čakati, da se obljube uresničijo — če se bodo? Jure mi je k temu dal kratko izjavo: "Bomo videli!"

* TA NAPOVED SE BO BREZDVMNO uresničila! Katera? Davki na vse bodo šli nazgor in ne dol. To je skoro tako gotovo, kakor je "amen" v oženaš.

Illinoiški državni poslanec C. W. Clabaugh, ki predseduje državnim komisiji za šolstvo v Springfieldu, je te dni objavil v svojem poročilu državni zakonodaji, da splošna draginja, višje plače učitelstvu in uslužbenecem na polju našega šolstva bo zahtevalo od države najmanj okrog 285 milijonov dolarjev v prihodnjih dveh letih več, kakor doslej. Kje se bo to dobilo? Država smo mi ljudje, davkoplačevalci. Ta reč bo posegla v naše "aržete" potom davčnih računov. Plačal boš ti in jaz in zraven se bova malo praskala po najinih glavah — pomagalo pa ne bo nič, vsaj nama ne. Končalo se bo to z znanim hrvatskim rekom: "plati i šuti!"

* WELL, VODE JE DOSTI, pravijo. Državni oddelek za industrijski razvoj je te dni izdal posebno poročilo na 58 straneh pod naslovom "Water Resources and Climate." Poročilo omenja, da je v Illinoisu dovolj vode za vse razne uporabe in da se ni bati, da bi uporabljanje vode za rastoče zahteve raznih industrij ogrozile naše naravne vodne rezervarje. Well, to je dobra novica. Vode je dosti za pice, živalstvo in je prosta. Mi ljudje jo moramo kajpada plačati; to seveda zato, da jo dobimo v naše hribečke in bregove. Tudi voda postaja dražja od leta do leta. Obrat in upravljanje mestnih in drugih vodovodov stane denar. Dandanes tudi voda ni več poceni. Pravijo pa, in bo menda res, da je voda najdražja pri "birth," ki jo v vinu prodajajo.

—Naj bo za danes dovolj. Zelodec me opominja, da je treba, da si grem kaj skuhat, ker mi nekaj po trebuhu kruli. Zelodec je diktator in ga moram ubogati. Zato "gud-by" vsem in še enkrat srečno in zdravo novo leto vsem!

Tone s Hriba.

Rojakom in prijateljem svetoduške fare

Greentwich, Conn. — "Bratci in sestrice, še mene poslušajte! Pa če kaj ne bo vam všeč, nikar ne godrnjajte! Prinašam vam pozdrave visoko gor' z višave, kjer sveti Duh kraljuje, ki vse nas razsvetljuje."

Tako sem nekoč kot dvanaestletni paglavac deklamiral na taboru Marijinih vrtcev v Rajenbumbu z odra pred veličastno baziliko Lurške Matere božje. Pesmico je napisal tedanji svetoduški župnik, sedaj že pokojni gospod France Zorko. Dandanes, dvakrat dvanaest let pozneje, pa vam, dragi rojaki, raztreseni širom Amerike, "deklamiram" na prošnjo sedanjega svetoduškega župnika gospoda Franceta Rozmana. "Pesmica," ki mi jo je gospod župnik poslal, je kar v nevezani besedi in se glasi takole:

"... Morda so Ti že Tvoji domači sporočili, da smo končno tudi pri Sv. Duhu dobili elektriko. To je bil cilj dolgoletnih hrepenenj naših ljudi. No, sedaj smo na cilju — to se pravi, skoro vsi so na cilju, pa ne prav vsi: naša cerkev še ni na cilju. Če gre elektrovod samo mimo, ne da nobene svetlobe; treba ga je napeljati notri, poskrbeti luči itd. To pa je spet nekaj, česar naši ljudje ne zmorejo. Ali bi hotel Ti zopet potrkati na srca dobrih rojakov v Ameriki, kakor si to storil pred sedmimi leti, ko smo potrebovali nujno poravnilo? ..."

Dragi prijatelji, vem, da taka pesem ne zveni tako prijetno kakor na primer tista: "En hrib-

ček bom kupil, bom trsek sadil ...". Pa kljub temu sem prepričan, da boste prisluhnili prošnim besedam skrbnega dušnega pastirja pri Sv. Duhu pri Krškem. Ne samo rojaki Svetoduščani — saj nas je tako malo —, ampak vsi, ki vam je lepota božjega hrama pri srcu, boste napravili žrtev po svojih močeh. Naš Gospod je isti pri Sv. Duhu v Velikem Trnu kakor v vaši domači cerkvi. Kako lepo se Ti bo nasmehnil s tabernaklja prihodnje nedelje, ko prideš v cerkev in Ga spomniš: "Glej, za lepoto Tvoje hiše pri Svetemu Duhu sem toliko žrtvoval."

Ko sem pred sedmimi leti objavil podobno prošnjo za popravilo iste cerkve, sem prejel 122 dolarjev. Ni bila ogromna vsota, a vendar za razmere v domovini je bil lep prispevek. Takrat je v Clevelandu še živela rojakinja Mrs. Mary Kadunc, žena pravega apostolskega duha, ki ji je bilo edino veselje, žrtvovati se za božjo čast in za pomoč bližnjemu. Ona je šla tedaj sama na pot in zbirala od vrat do vrat. Pridobila je še svoje prijateljice, da so storile isto: Mrs. Josephina Blatnik, Mrs. Christine Strah, in nekatere druge. Danes Mrs. Kadunc že uživa pri Bogu plačilo za svoje žrtve: prav te dni je šest let, odkar smo jo položili k večnemu počitku na Kalvariji v Clevelandu. Z drugimi dobrimi dušami sem zgubil stik, odkar Mrs. Kadunc ni več. — Bili so še drugi dobrotniki in dobrotnice: Mrs. Anna Lim, Carmel, Calif.; Mrs. Anna Zupet, Lead, S. Dak.; Mrs. Mary Skul, Joliet, Ill.; Mrs. Mary Kaluza, Seattle, Wash.; Mr. Joseph Stampfel, Cleveland, Ohio, in drugi. Vse te in vse druge rojake prijazno prosim k sodelovanju. Pomagajte, zbirajte, trkajte! Bog si bo zapisal Vase žrtve!

Preispevke lahko pošljete naravnost gospodu župniku Rozmanu (čeki! na naslov: Franc Rozman, župnik, Veliki Trn, p. Videm-Krško, Slovenija, Jugoslavija), ali pa podpisanemu.

Z bratskim pozdravom Vas vse pozdravlja

Father Aloysius Hribsek,
St. Mary's Rectory
178 Greenwich Ave.,
Greenwich, Conn.

Le čemu vedno prosijo?

Cleveland, O. — V "Prosveti" od 5. januarja piše neka štefka Prznik iz Zagorja ob Savi, ki življenje v naši deželi pozna nemara samo iz pisanja omenjenega lista, takole:

Pri nas se vedno dobi kdo, ki trdi: "V Ameriki toliko in toliko zaslužijo ...". Ne vedo pa, da ta zaslužek ne krije povprečnih izdatkov, če je družina zdrava; če pa zbolijo, je družina takoj v veliki stiski in revščini. Na to se pri vas res premoalo gleda in ste v tem oziru daleč za nami!"

Štefka nas ima vse skupaj res za velike reveže, ki skoraj ne zaslužijo niti toliko, kadar smo zdravi in delamo, da bi se mogli do sita najesti, dostojno obleči in imeti nad sabo streho ... Štefka prizna sama, da ve vse to iz pisanja "Prosvete," saj piše: "Ko tako prebiram "Prosveto," vidim ..."

Na žalost je tam okoli Zagorja, kjer je Štefka doma, dosti takih, ki "Prosveto" ne bero in ne vedo, kako hudo nam je v Ameriki, tako je nekdo od tam pred časom pisal "rojakom v Ameriko," da bi mu zbrali denar za novo hišico, v katero bi jih nato z veseljem sprejel v goste, kadar bi prišli v Slovenijo na obisk, drugi prav od tam pa je prošil, naj bi mu rojaki poslali kak "rabljen avto," ker da je tu taka reč poceni in itak ne vemo kam z njo ... Štefka bi napravila zelo dobro, če bi svojim soobčanom in sosedom razložila, kako in kaj je z Ameriko, namesto, da to razlaga Slovencem v Ameriki ... To njeno delo je podobno

delu onega, ki je nosil vodo v morje, da bi "naraslo" ...

J. C.

Zločin, ki ga ne pomnijo

Chicago, Ill. — "Ljubljanski Dnevnik" z dne 23. decembra je prinesel članek, iz katerega je povzet ta sestavek.

Ob 7 zvečer 22. decembra je prišel na Polikliniko v Ljubljani krojač Ciril Ciglar iz Stanežič št. 39. Ura je bila točno 7:15, ko je stopil v čakalnico revmatološkega oddelka. Že večkrat je bil tu. Je 25 let star. Pozvali so ga v ordinacijo. V službi sta bila tedaj dr. Franjo Butolen in medicinska sestra Zinka Deči. Ker sta obe gornji priči mrtvi, samo domnevajo, kaj se je godilo v ordinaciji: Krojač Ciril Ciglar je zahteval brezplačni zdravniški dopust. Zdravnik je le-tega odklonil, češ da nima razloga, da ni upravičen za dopust. Ciril Ciglar je potegnil revolver. Ni ugotovljeno, na koga je prvo streljal. Vse kaže, da je najprej ubil Zinko Deči, ki je ušla iz ordinacije na hodnik. Zločinec Ciril Ciglar je stekel za njo in jo podrl s strelom. Potem se je vrnil v ordinacijo in sedemkrat ustrelil proti dr. Butoleni, mu zadal z nožem več globokih ran v trebuh in zasadel nož tudi v očesni votlini.

Moramo priznati, da je fant temeljito opravil svoj posel. Časopis prizna: "To je zločin, kakršnega pri nas ne pomnimo." Mi se ne čudimo temu zločinu. Sodimo, da je to samo sad brezbožne, protivrske rdeče vzgoje v Jugoslaviji. Saj morajo otroci v vseh šolah in celo pri vojaki dan na dan ponavljati zgodovino rdeče revolucije, v kateri prikazujejo Tita kot največjega junaka, ki je neusmiljeno mesaril in obračunal s svojimi nasprotniki celo v mirnem času. V šolah verjetno pozabijo otrokom povedati, da je samo Titu dovoljeno tako mesarjenje.

Zločinec se dela nopega. Toda ljudje po pravici sklepajo, da je simulant, saj je že dolgo pripravljal zločin in tudi zdravnikom grozil, da jih bo postrelil. Milica mu je že pred tremi meseci odvzela pištolo, ker ni imel dovoljenja za nošenje orožja. Kako, da ga ni zaprla? Kako je prišel do nove pištole, časopis ne ve. Časnikar se "zgraža nad ogabnim zločinom, kakršnega tam ne pomnijo." Verska vzgoja in krščanska tradicija sta bili v Sloveniji do zadnje revolucije tako močni, da se taki zločini tam res niso dogajali, tega pa rdeči časopis noče in ne sme poročati.

Titovski časnikar bi si svoje razmišljanje lahko prihranil. V kolikor on ne "pomni nobenega takega zločina," naj se obrne na Dakija ali pa na vodnike ljubljanske OZNE, pa mu jih bodo lahko navedli na kupe ... Poznam slučaje, ko so svoje nasprotnike žive žagali na sekularke, da je bilo njihovo umiranje težje in daljše ... Kaj pa "zasliševanje" inženirja Marolta, ki so mu postopno sekali roki vse od prstov do ramen, dokler jim ni po šestih mesecih strašnih muk izdihnil ... In tisoči pobitih domobrancev v Kočevskem Rogu in drugod?

Ne, zgražanje komunističnih pisnov je navadna hinavščina. Kar so sejali in še sejejo, to morajo žeti!

J. Lipar.

Vedno zvesta Poljska

Poljski kardinal Wyszyński je poklonil svetemu očetu majhno umetniško sliko, ki predstavlja svetega očeta na dan kronanja. Slika je delo poljske umetnice Kazimire Dabrowske. Kardinal je izročil umetnino sv. očetu kot dar "vedno zveste Poljske."

Dobrodošlica

Sofer nekega avtomobila je v angleškem Carboroughu izgubil oblast nad vozilom, podrl ograjo okrog cerkve v predmestju, se naposled zaletel v steber in se zaustavil. Na stebru je pisalo: "Dobrodošli!"

Naše gore list

SODOBNA POVEST

"Mr. Flečer?" je tujec počasi ponovil ime. "Mislim, da ga ne poznam, dasi sem ga morda že nekekrat sicer pa tudi ni važno, saj v mestu skoraj nikogar ne poznam. Nimam časa, da bi se spomnil. Tisto malo ljudi, ki sem se z njimi seznanil, so največ na postaji ali pa pri svetilniku. Zato bi mi bilo tudi vseeno, kam me pošljejo, če bi ne bilo Ajaksa. Je bolje, če se na nikogar ne navežem. Ti vsaj ni treba vezi trgati, prihraniš si solze in trpljenje."

"Če imaš ljudi rad, res pride tudi žalost," je rekla Lorna. "Ali pa ne pride tudi sreča?"

"Mogoče — če gre vse prav. Še največkrat pa ti pride trpljenje. Vem, ker sem sam poskusil. Že davno sem se zaklel, da se ne bom brigal za živo dušo na zemlji, in dokler ni prišel Ajaks, se tudi nisem. Potem pa sem si dopovedoval, da je pač samo pes, prelomil sem besedo in se malo otajal. Bilo je napačno! Kar pogledajte me! Zival me je potegnila za nos. Zaradi življenja sem spet postal norec. Da sem se držal svoje zakletve, bi Belport zapuščal z lahkim korakom, tako pa mi je zda ko svinec."

"O, razumem vas!" je Lorna rahlo vzdihnila.

"Razumete me? Kaj pa vi veste, gospa, kako je, če človeka boli srce? Takole deklet komaj ve, kaj je bolečina."

"Pa le vem. Bolečina prihaja do nas vseh v tej ali oni obliki. Večkrat si mislim, da je to edini jezik, ki ga razumejo po vsem svetu. Narodi so lahko različni, trpljenje pa ne. Njegov jezik je vesoljen. Danes govoriva ta je-

zik vi in jaz, in zaradi njega vi poznate bolje mene in jaz vas. Torej bolečina v resnici le ni nesreča, marveč nekakšno čarobno geslo, ki iz tujcev dela prijatelje in eno iz vseh nas na svetu."

Možak ji ni odgovoril. Morda je premleval to novo misel.

Nazadnje pa je le spet spregovoril:

"Če se bo zgodilo, mis, da bom Ajaksa mogel pustiti pri vas in vaših prijateljih, bom odhajal odtod mnogo srečnejši, kakor pa sem si kdaj mogel misliti. Hudo bo, priznam, a niti desetino tako hudo, kakor pa sem mislil, preden sem govoril z vami."

"Pa napravite tako, kakor da je Ajaks na počitnicah," se mu je Lorna vedro nasmehnila. "Če ga boste kdaj spet mogli imeti pri sebi, vam ga pošljemo po železnici ali z letalom. Dokler bo pri nas, vam bom pa včasih pisala in vam sporočala, kako se mu godi."

"Bi res hoteli to napraviti, mis? Bilo bi sijajno. Upam, da bo gospodum ogajal. Kaj pa vi pravite?"

"Ne vem. Ni varno namesto drugih govoriti. Nikoli ne morete naprej vedeti, kaj bodo rekli. Kar mene zadeva, si pa ne morem misliti človeka, ki se za tako lepo žival ne bi navduševal."

"Ves dan bom molil, mis. Nič drugega ne bom delal." Možak je neokretno iztegnil raskavo zagorelo roko.

"Tudi jaz sama bom nekoliko molila," je odgovorila Lorna.

15. poglavje

Lorna je bila opoldne doma. Poklicala je Mr. Flečerja in Alana po telefonu in govorila tako skrivnostno, da sta se oba nankrat začela močno zanimati.

"Nekaj vam moram pokazati. Ali morete priti točno ob treh do Belega Jadrca?" je vprašala.

"Kaj pa imate?" je vprašal Flečer bolj radovedno, kakor pa je navadno hotel pokazati.

"Nekaj velikega in veličastnega. Boste že videli." In slišala ga je, kako se je zahajal.

"Pridem," je dejal. "Menda ne bo dolgo trajalo, kaj? Imam še več opravkov, preden jutri odidem v Boston."

"Ne, ne več ko nekaj trenutkov."

Alanu je dejala:

"Slišala sem, da sta s Skotom našla ladjico. Komaj čakam, da bi jo videla."

"Je pravcat biser! Zakaj pa se ne bi pripeljali danes popoldne in si jo ogledali? Takoj jo bova pribila nad vrata, da jo bo Mr. Flečer še videl, preden odpotuje."

"Boste ob treh tam?"

"Ves popoldan. Pritrditi morava opore in nanje priviti ladjico. Saj ne bo nič posebnega, vendar pa ne marava, da bi nama odplavala na morje."

"Kaj če bi tudi jaz prišla tja ob treh?"

"Zakaj pa ravno ob treh?"

"Ker nista vidva edina, da imata kaj pokazati. Tudi jaz imam nekaj."

"Kaj?"

"Ne boste uganili, če še tako poskušate."

"Vsaj namignite mi."

"Ne. Ničesar vam ne povem."

"Stavim, da ste odkrili kako novo igraro."

"Je nekaj novega, igrara pa prav za prav ni." Slišal jo je, kako se je zahihitala.

"No dobro. Jaz bom tam. Tako pa tudi Skot. Odpelje se za konec tedna v Boston, se mi zdi, zato le bodite točni. Gotovo pa ga bom pridržal tu, dokler ne pridete vi."

(Dalje prihodnjič.)

KOLEDAR društvenih prireditev

JANUAR

17. — Plesna skupina mladinskega društva KRES priredi zabavo v Baragovem domu. Igral bo Tonklijev orkester.

24. — Loška dolina priredi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. ples. Igra Vadnalov orkester.

31. — Pevski zbor KOROTAN priredi v Slov. domu na Holmes Ave. zabavo s plesom.

31. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi v S. N.D. na St. Clair Ave. zabavo in večer. Igra Johnny Vadnalov orkester. Začetek ob osmih.

31. — Marijin dvor št. 1640 Kat. borštnarjev priredi v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti 4. letno "card party."

FEBRUAR

1. — Slovenski oder bo zaigral v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Finžgarjevo "Verigo."

7. — St. Clair Rifleand Hunting Club priredi svoj letni banke v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

7. — Pevski zbor TRIGLAV priredi maskeradno veselico v Domu zah. Slovencev na 6818 Denison Ave. Igrajo Grabnerjevi fantje.

7. — Društvo France Prešeren št. 17 SDZ priredi v SND na St. Clair Ave. plesno veselico. Igra Kenny Bass orkester.

8. — Dramatsko društvo LILJA bo priredilo v Slov. domu na Holmes Ave. "veselo putovanje."

MAREC

15. — Glasbena matica vpripori Puccinijevo opero (enodejansko) "Sestra Angelika" in koncert v SND na St. Clair Ave.

Začetek ob 3:30 popoldne.

APRIL

5. — Pevski zbor KOROTAN priredi v avditoriju Sv. Vida koncert.

26. — "Združeni igralci" bodo podali v Avditoriju pri Sv. Vidu opereto "Mežnarjeva Lizka."

Nekako isto kot l. 1957

Cleveland, O. — Podpredsednik The Cleveland Electric Illuminating Co. Warren Brooks je dejal v enem svojih nedavnih govorov, da je družba imela lani nekako isti dohodek kot v l. 1957. Povedal je, da se je gospodarski zastoj v Clevelandu čutil močnejše kot povprečno drugo po vsej deželi, da pa se je gospodarsko stanje začelo tudi hitreje popravljati kot drugod. Dividende od delnic so bile v l. 1958 enake dividendam v l. 1957. Zaradi povišanja tovarnevoznine na železnicih je družba spremenila dobavo premoga, da ne bi zvišana voznina podražila tudi električne struje.

Cleveland dobi izboljšano telefonsko mrežo

Cleveland, O. — The Ohio Bell Telephone Co. je objavila, da bo naše mesto kot eno izmed prvih dobilo tekom l. 1959 izboljšano telefonsko mrežo in da bo mogoče klicati neposredno na krajevni bazi vse številke na področju Velikega Clevelanda.

Cleveland bo dobil tudi kot izmed prvih velikih mest izboljšano zvezo z vsemi kraji obširne dežele. Dober del velikih in manjših mest od zahodne od vzhodne obale bo mogoče klicati neposredno od doma.

Obe izboljšani bosta stali okoli \$19,000,000. Prva bo izvedena že do prihodnjega marca, druga pa tekom leta.

Večje izboljšave in nove naprave so predvidene tudi v širši okolici Clevelanda v Lake, Geauga in Lorain okrajih.

Po vsej državi Ohio bo družba izdala tekom tekočega leta po besedah svojega predsednika W. Sparlinga okoli \$76,000,000.

Tekom lanskega leta je bilo na področju Clevelanda priključenih preko 17,000 novih telefonov, tako da jih je sedaj na področju Velikega Clevelanda že preko 800,000.

Society National Bank

Cleveland, O. — Direktorji Society National Bank in upravni odbor Society for Savings so odobrili združitev obeh denarnih zavodov v novo veliko banko v našem mestu s skupnim kapitalom \$390,000,000.

Z novim letom sta postala oba denarna zavoda eno. V njegovem vodstvu in poslovalnicah so ostali isti ljudje, ki so prej delali v obeh omenjenih zavodih.

Society National Bank je še sta po svoji finančni moči v državi Ohio in 45. med 4,600 bankami v vsej deželi.

Predsednik France je poudaril svoje zaupanje v rast mesta in v napredek združenega denarnega zavoda, ki mu stoji na čelu.

Japonski gusarji ropajo staro železo

Moderni japonski gusarji povzročajo pristanišni policiji v tokijskem zalivu preglavice s svojimi hitrimi motornimi čolni. Zanimivo je, da se ti gusarji dvajsetega stoletja ne menijo za ladje s tovari dragocenih tkanin, redkih začimb ali česa podobnega. Njihov poglavitni cilj so pomoli, kjer iztovarjajo s tujih ladij staro železo, ki ga uporabljajo v japonskih topilnicah.

Japonski policijski funkcionarji domnevajo, da so ti razbojniki v nekaj mesecih naropali nad 120,000 ton kovinskih odpadkov, zlasti starega železa. Pri ropanju pomagajo tem gusarjem ljudje, prebivalci splavov na 25 prekopih in šestih rekah, ki se izlivajo v tokijski zaliv.

Četudi kdo ve za glavno gusarsko oporišče, si ne upa obvestiti policije, zakaj v minulih 83 letih, odkar deluje tokijska obalna straža, so se končala na zalivskem dnu življenja mnogih ljudi, ki so prijavljali to ali ono reč, ker so se gusarji takoj maščevali.

Modernim morskim razbojnikom nehote pomagajo dnevniki, ki redno objavljajo podatke o prihodu tovornih ladij s kovinskimi odpadki in navajajo celo kraje, kjer se nameravajo te ladje zasidrati v zalivu. Brž ko začnejo ladje iztovarjati, stopijo gusarji v akcijo. Namestnik šefa tokijske pristanišne policije, ki so mu poverili vodstvo boja proti tem razbojnikom, zatrjuje, da v dvanajstletni praksi še ni imel bolj čudne in zahtevne dolžnosti. Policija domneva, da gusarji skrivajo motorne čolne v pustih zalivih kje v bližini ladjedelnice ali pa na sidriščih za manjše ladje.

Staro železo stovarjajo delavci z ladij na splave, ki prevažajo tovore v topilnice. Razkladalci povežejo več splavov skupaj, spredaj pa se vpreže vlačilec. Med prevozom po ozkih prekopih in kanalih splavi večkrat nasedejo, tako da mora vlačilec nazaj ponje. Gusarji se naglo približajo z motornim čolnom, presekaajo jeklene vrvi in odvlečejo posamezne splave. Če hoče voznik vlačilca preprečiti njihov namen, ga obsujejo s krogami iz samokresov in brzo strelk.

Za boj proti gusarjem je mobilizirala pristaniška policija nad 50 patrolnih čolnov in okoli 500 ljudi. Ti stražniki kontrolirajo dnevno vsaj po dve čezoceanski ladji, okoli 35 manjših parnikov, 3000 motornih čolnov in nad 25,000 ribiških bark. Njihovo delo otežkoča tudi to, da nihče ne ve, koliko ljudi prav za prav živi na splavih in na čolnih, ki se zibljejo v kanalih. Med temi se skrivajo najrazličnejši tihotapci in tudi zločinci. V policijskih zapiskih je 12,000 imen "vodnih podgan," ki ropajo

jo mornarje. Pristanišna straža je sicer občutno pritisnila ob zid razne prekopčevalce z mamili svojimi hitrimi motornimi čolni. Zanimivo je, da se ti gusarji dvajsetega stoletja ne menijo za ladje s tovari dragocenih tkanin, redkih začimb ali česa podobnega. Njihov poglavitni cilj so pomoli, kjer iztovarjajo s tujih ladij staro železo, ki ga uporabljajo v japonskih topilnicah.

Italija razvija lastno proizvodnjo nafte

Po odkritju novih nahajališč nafte v Siciliji se je italijanska proizvodnja nafte začela hitreje razvijati. V prvem lanskem letu je dosegla 718,000 ton nasproti 548,000 tonam v istem razdobju leta 1957, vendar napovedujejo, da bo samo Sicilija že letos dala 1 milijon ton nafte in leta 1960 okrog 2 milijona ton.

Po poročilu italijanskega državnega koncerna za nafto ENI se razvija tudi proizvodnja na podlagi dobljenih koncesij v inozemstvu. Tako so na področju koncesije v Egiptu, v kateri je znatno udeležena Italija, dosegli že lani proizvodnjo 1.2 milijona ton. Napreduje tudi raziskovanje nafte v Iranu na podlagi lani dobljene koncesije. Sedaj si je Italija izpolovala podobno koncesijo tudi v Maroku.

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

Moški dobijo delo

Delo za moškega
Starejši moški se išče za po-
metanje v mali tovarni. Mora
znati voziti mali truck. Stalno
delo.

J. HACKER CO.
2222 Hamilton Ave.

(11)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Išče se ženska, ki bi skrbela za
žensko in opravljala splošno hiš-
no delo. Svojo sobo. Vprašajte
pri Grdina Bridal Shoppe, 6111
St. Clair Ave.

MALE OGLASI

Kupimo hišo
Radi bi kupili hišo z dohodki
za 3-4 družine v St. Clairski ali
Euclidski okolici. Kličite WH
2-9245.

Nova Ranch hiša
ena najlepših v Euclidu, 3 veli-
ke spalnice, dnevna soba, jedil-
nica, kuhinja z prostorom za
obede, ena in pol kopalnice, po-
deljena klet, priključena garaža
za 2 kare, vse sobe zelo velike.
Cena \$26,900.

Zidan Colonial
5 sob, zelo lepega izgleda, 2
kamina za drva, zelo lep in čist
dom. V ceni je vključena ekstra
gradbena parcela. Cena je samo
\$21,500.

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030

Trgovina naprodaj
Grocerija, meso, C-2 licenca,
okrog \$2000 dohodka na teden,
na vzhodni strani mesta, dvojna
trgovina, nizka najemnina. Ce-
neno za hitro prodajo. Prodaja
lastnik. Se mora videti, da se
lahko ceni. UT 1-6989 (13)

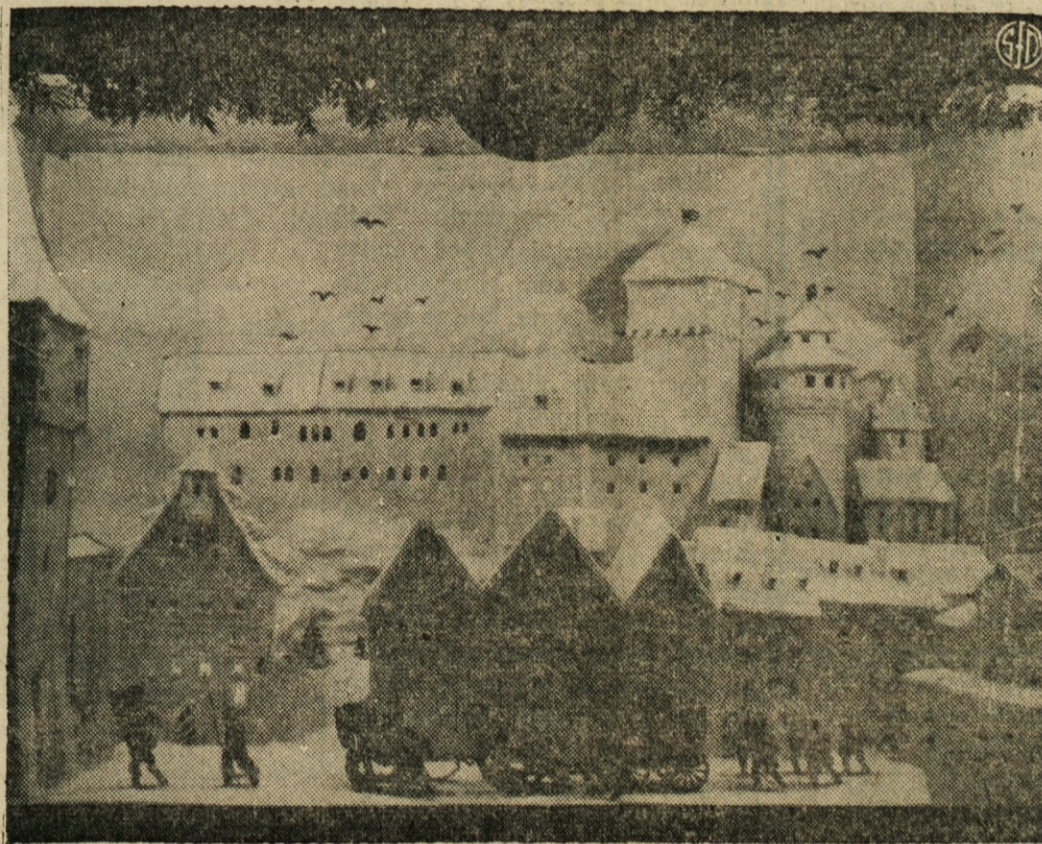
AKO IMATE NADUHO
se oglasite pri nas! Imamo
garantiran preparat, ki vam
bo pomagal 100%
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034

NAZNANILO

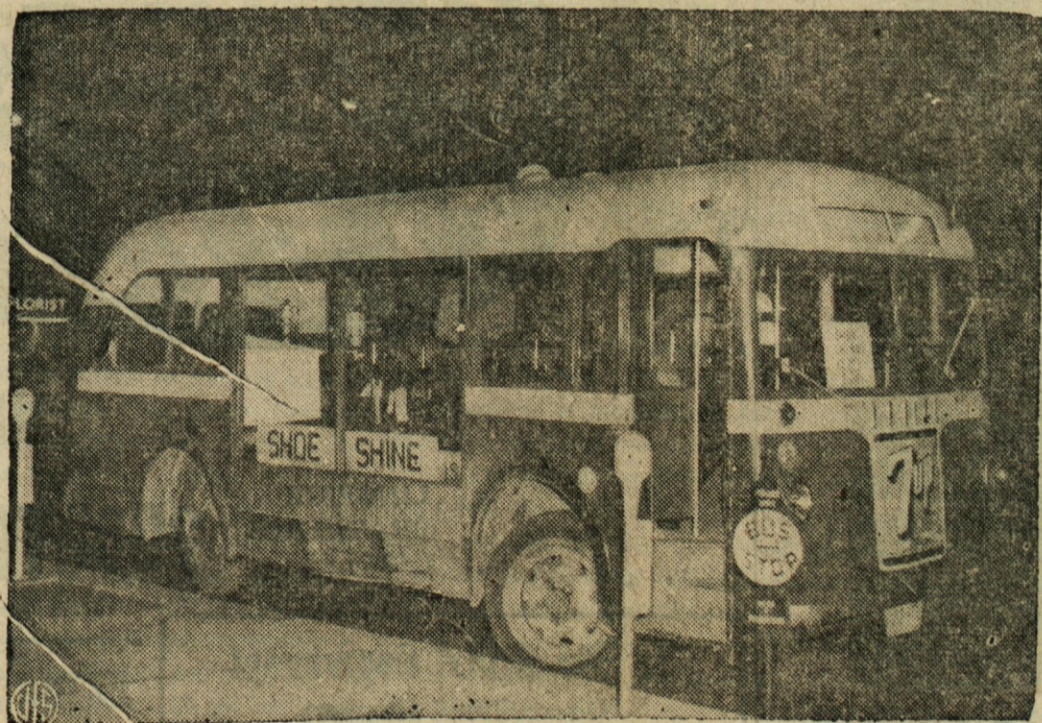
SLOVENSKE DRUŠTVENI DOM
na 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio

ima delniško sejo v nedeljo, 18. jan. 1959 ob 2. uri pop.
Vljudno ste vabljeni vsi delničarji, delničarke in
in zastopniki. Gotovi odstotek izplačila je
pripravljen za direktorij.

JOSEPH TREBEC, predsednik
THEODORE KIRCHER, tajnik

"MASTNO MESTO" — Neki mesar v Nuerenbergu na Nemškem je izdelal iz 100 funtov masti del starega Nuerenberga in ga razstavil v svojem izložbenem oknu.

ČISTILNICA ČEVLEJEV — Podjeten Newyorčan je kupil star mestni bus, ga postavil na robu ceste in uredil v njem čistilnico čevljev. Cena je 15c, pravi toliko, kot je bila preje voznina na busu. Posel gre baje prav dobro.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

NEAR 50th and ASHLAND — Tavern with 4 apartments. Heat furnished. Annual income \$8,000.00. Immediate possession. Call J. Orville, 1841 W. 63rd St., GRovehill 6-9201. (8)

BAR AND PACKAGE STORE — 5700 North. Very Desirable. Good steady income. EDgewater 4-9652. (8)

GROCERY and DELICATESSEN COMBINATION — \$3,500 down. Priced to sell. 2½ blocks South of 79th St. on S. W. highway near Kedzie. Good equipment. Phone HUdson 8-4116. (7)

SHOE REPAIRING CONCESSION — Space available in Loop. Valet service. Adams - Wabash. Phone WEbster 9-7161. 53 E. Adams. (7)

GROCERY — Good established business. Neighborhood trade. South. Selling on account of illness. Phone WAterfall 8-4360. (7)

HAND LAUNDRY — Priced for immediate sacrifice sale. Excellent location. Well established business. SHeldrake 3-0296. Sunday after 12 call EDgewater 4-3572. (8)

GROCERY and MEAT MARKET — Excellent neighborhood business. Will sacrifice. Phone SAcramento 2-3522.

HELP WANTED

MAID — Under 30. Family of 3 adults. Stay. Own room. Other help employed. Top salary. Phone WHitehall 4-7950.

IVAN TAVČAR:

CVETJE V JESENI

"Pri Presečnikovih vse prav?" Zadril se je: "Kaj vem, kdaj sem že od tam ušel! S tem mojem govoril! Mlačan je z Jelovega brda, in ravno Mlačan bi rad s tabo govoril."

Sedaj sem spoznal moža, katerega je pripeljal Danijel.

Mlačan z Jelovega brda je imel bolj majhen gruntec, na katerem je redil kakih osem govedi in tudi nekaj drobnice. Travniki so bili pripravljeni in njive dobre. Ko je stari Mlačan posestvo izročil svojemu sinu, ni imel sicer dolga, imel pa je še štiri otroke, katerim pa je skoraj toliko izgovoril, kolikor je bil gruntec vreden. Po izročitvi se je mladi oženil, ženil pa se je po ljubezni in je vzel dekle, ki je bila prav čedna, ki pa ni imela prav ničesar. Mlačan je torej težko gospodaril in z velikim trudom izsesal vsako leto obresti iz zemlje, katere je moral šteti v tujo roko.

"Kaj je s tabo, Mlačan?" "Nič dobrega ne," mi je odgovoril ter se začel praskati. "Težko se dela in zanič se živi."

Danijel se je zatogotil: "Kaj se boš stiskal okrog vogla! Naravnost govori! Dohtarji nimajo časa, da bi ga rezali, kakor režeš ti kruh otrokom. Že vidim, šleva si; bom pa jaz govoril!"

Ali tudi Danijel se je najprej popraskal za levim ušesom. "No, da boš vedel: domačijo bi rad prodal; meni boš pa dal posojila dvesto goldinarjev, potem pa greva v Ameriko. Pravijo, da se tam boljše živi, ko na Jelovem brdu pod Blegašem. Pa ravno v Ameriko! Mlačan radi izgovorjenih otroških deležev, katere mu je stari naprtal, jaz pa — tu je nekoliko jecljal — zavoljo vina in žganja."

Stokal je: "Pravijo, da je tam prepovedano piti. Pijance zapirajo, da jim ni mogoče izhajati. Gotovo tudi mene izpreobrnejo, in potlej bo Jelovo brdo videlo, kaj se pravi, če Danijel dela!"

Prišel je v jezo: "Kako bom dela! Ko pa bo vsega dosti, pridem nazaj in ameriških tolajev prinesem, da napolnim z njimi gnojni koš. Takrat se oženim in da koj veste: mlado vzajem in ne kakega starega lonca, ki bi ga bil žalosten ponoči in podnevi. In moja mlada žena bo tudi živela! Dela ne bo imela, samo po trebnikih bo hodila gor in dol; da pa ji dolgčas preide, bo trgala pokalice in pokala z njimi ob mlado čelo. Zdaj veš, zakaj hočem v Ameriko!"

"Bo pa že kdo vmes izpregovoril," sem se zasmel. "Morda Liza."

"Liza nima, nič več vmes govoriti."

"Od kdaj ne?"

"O takih rečeh ne govorim rad, sem jih že pozabil."

Danilo se mi je.

Vprašam: "A od tistega večera?"

"Če te take stvari zanimajo, pozvedi na Jelovem brdu! Jaz se zanje ne brigam več!"

Sedaj se je vmešal Mlačan:

"Ne hodi po ovinkih! Liza se je omožila in karlovškega Anžona je vzel, to je! Mene ženejo dolgovi v Ameriko, Danijela pa ženska! To je!"

Vzkliknil sem: "Torej je Liza le bruhanila v Poljane h gospodu Jerneju?"

"Seveda je šla; pa bi bilo tudi čudno, ko bi ne bila šla. Danes je že poročena in koše prenaša po Anžonovih bregovih. To je!"

Danijela je kar davilo in po mizi je udaril z roko. "Molči, a-

Loko? Tam se taka pisma lažje posestvo. Dva človeka, in naj imata še kaj otrok, bogato redi in brez posebnega dela."

Odgovoril sem: "In jaz naj delam na Mlačanovem?"

"Da, prav tako sva mislila! Človek, ki je za kmetiška dela rojen, se bo lahko ločil od goljufije, ker je vendar toliko dohtarjev na svetu, da jih kar preostaja."

Vraga, ta dva sta mi dobro kurila v moji odvetniški pečici! Zamislil sem se.

Vam, častite dame, sem pozabil povedati, da je pretep na Gori prišel pred sodišče v Loki. Posavčevi so me tožili, da sem jih osebno poškodoval in da sem jim v hudobnem namenu pokvaril kamižolice in kastorce. Gospod Levičnik na loškem gradu me je brez milosti obsodil na petdeset goldinarjev globe, radi kamižolic pa na trideset goldinarjev plačila. Dosti me je stal ponižen pretep na Gori; povrh sem moral pri razglasitvi sodbe vzeti na račun še zadovoljne obraze Posavčevih fantov! Tem trem falotom so se od rajskega veselja kar do ušes odpirala široka usta.

Gospod Levičnik s sodbo samo še ni bil zadovoljen; odstopil je spise zbornice v daljše postopanje. In ravno takrat, ko sem razpravljal z Danijelom in Mlačanom, mi je dostavila zbornica poziv, da naj v osmih dneh razložim, kako se strinja v mojih očeh kmetiški pretep na Gori z mojimi stanovskimi dolžnostmi. Že sem jih gledal svoje kolege, zbrane v resnem sodišču, kako me peko in kuhajo in mi predvsem z največjo ogorčenostjo prihajajo, kako sem se mogel kot odvetnik, kot zagovornik kazenskega prava udeležiti pretepa, ki se da brez težave potisniti pod več paragrafov kazenskega zakona!

Prečitavši zbornični dopis in pomislivši na svoje takozvane kolege v resnem sodišču, se mi že ni preveč čudno videlo, kupiti Mlačanovo na Jelovem brdu! "Ti praviš," sem se obrnil proti Danijelu, "da grunt lahko preživi dva človeka in jerbas otrok z njim; jaz pa vendar nimam otrok!"

"Če jih nimaš, jih boš pa imel!" je zatulil hlapec. "Sam Bog ve, s kom!"

Danijela je zopet davilo: "Kaj? S kom? Šmentaj, jo boš vendar vzel! Govoril sem Mlačanu: 'Ta bo rad kupil tvoje, ker se bo ženo in ker takega dekleta vendar ne bo v mesto vlačil.' Ni tako? Sedaj mi odgovori! Na Poklonu si jo pol ure objemal, da je hodila Meta potem domov, da ni vedela kako. Sedaj pa vpraša, kje naj dobi otroke! Na to odgovori!"

Malo zardel sem, ko se je tako odkrilo, o čemer sem menil, da je tajno vsemu svetu. Takoj pa me je prešinila velika sreča ob misli, da je to rešitev, edina mogoča rešitev, in sramoval sem

se, da že takoj od pričetka nisem mislil nanjo. Čemu naj bi jemal deklico v mesto? Sam se preselim na Jelovo brdo, se oženim, pa obdeloval bom zemljo, svojo lastno zemljo, in rodil otroke, svoje lastne otroke! Sladka zavest mi je polnila dušo, in umazani ta Danijel se mi je videl sel, poslan od Boga, da me je privedel na pravo pot, ki je itak ležala pred mano, ki je pa v svoji zaslepljenosti nisem mogel opaziti.

Cakal sem, da mi izgine kri z obraza. V zamišljenosti sem gledal proti stropu svoje pisarnice. Končno izpregovorim: "Če že ni drugače, bi pa kupil! Koliko pa hoče Mlačan? To se pravi, za vse, kakor stoji in leži." Odgovoril je Danijel: "Mlačan, kar molči! Dober človek si,

za govorico pa nisi! Danes si tudi v stiskah, ker sedi na gospodskem stolu, kjer nisi sedel še nikoli. Bojiš se dohtarja, ker misliš, da je bogve kako visok človek. Pa ni. Dober človek je in pošten je, ta te za vinar ne bo ogoljufal."

Ko je tako izpel litanije o moji slavi, mi je bil položaj precej jasn; v vsakem oziru sta bila dogovorjena, in tudi kupnina, pod katero bi se ne imelo iti, sta bila že ugotovila. Da se bo zahvalovala veliko višja kupnina in da se bo pri tem razvnel najrditejši boj, je bilo pričakovati. Oba moža sta se bila brez dvojbe dogovorila, da bosta to, kolikor iz mene, pošteno med seboj delila.

"Torej koliko?" ponovim svo-

je vprašanje. "Da ne bo krivice ne na levo, ne na desno," se je odrezal Danijel, "boš dal ravno okroglih deset tisoč. Procente in špeže imaš tudi ti. Kar v roko sezita, Mlačan!"

Ugovarjal sem: "Naprave se mi zde bolj slabe in deset tisoč je dosti preveč."

(Dalje prihodnjič.)

— V zemeljski skorji naj bi bilo več kot še enkrat toliko nikla kot je bakra, kositra in svinca skupaj.

DR. ZUPNIK
ZOOBODRAVNIK
131 St. Clair Ave., vhod na E. 62 St.
Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.
Prijava nepotrebna
Nad North American banko

Ugovarjal sem: "Naprave se mi zde bolj slabe in deset tisoč je dosti preveč."

(Dalje prihodnjič.)

— V zemeljski skorji naj bi bilo več kot še enkrat toliko nikla kot je bakra, kositra in svinca skupaj.

DR. ZUPNIK
ZOOBODRAVNIK
131 St. Clair Ave., vhod na E. 62 St.
Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.
Prijava nepotrebna
Nad North American banko

DR. ZUPNIK
ZOOBODRAVNIK
131 St. Clair Ave., vhod na E. 62 St.
Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.
Prijava nepotrebna
Nad North American banko

SAVE SAFELY

at **3½%** CURRENT RATE

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANEKLJIVO
FRANK KURE
Lahko pišete na ta naslov:
R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

NAROČITE SI
"Baragovo Pratiko"
za navadno leto 1959

Njena vsebina je letos zelo zanimiva in zgodovinsko važna, ki bo služila s svojimi podatki vsem. Naročite jo čimprej, da ne ostanete brez nje!

Stane s pošlino \$1.50

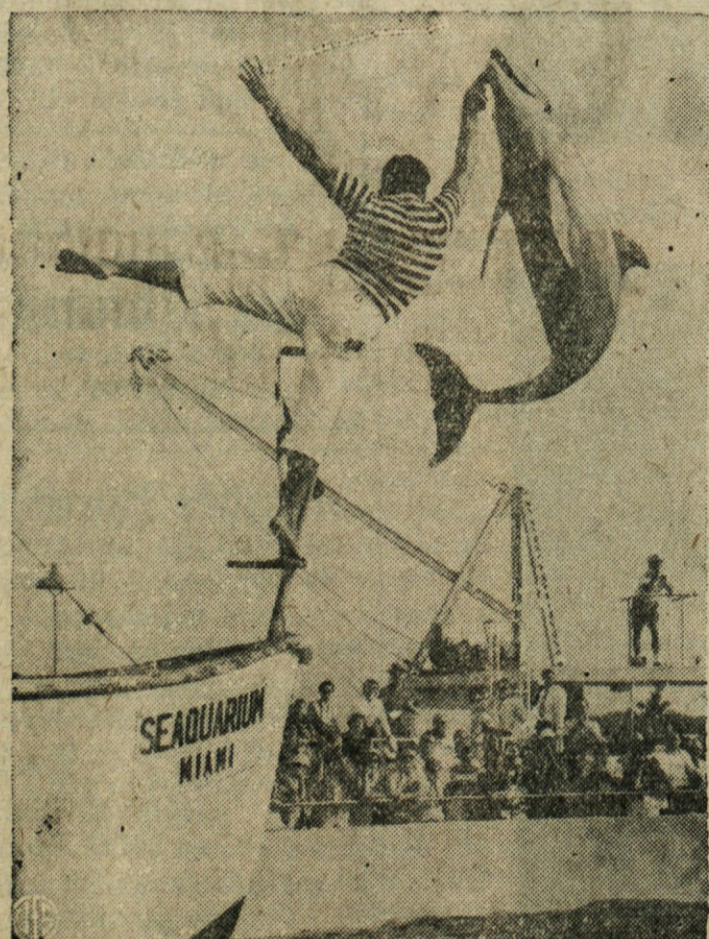
kar je poslati v Money ordru, čeku, ali gotovini na

BARAGOVA PRATIKA

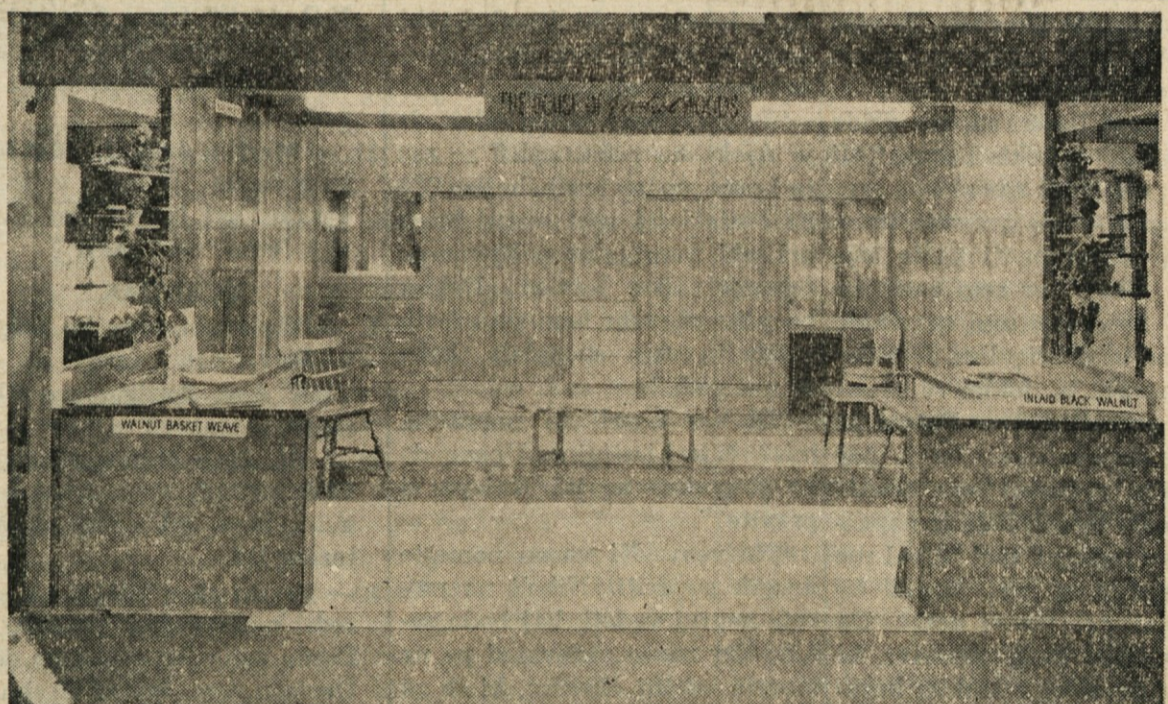
6519 W. 34th Street

Berwyn, Illinois

P.S.: Znamk prosimo ne pošiljajte, ker jih ne potrebujemo

DELFIN IN NJEGOV OSKRBNIK SE ZABAVATA — Delfin se je pognal iz vode za ribo, ki mu jo je ponudil visoko v zraku njegov oskrbnik. Slika je bila posneta v Morskem akvariju v Miami, Fla.

"FASHION FABS"

UDELANE STENSKJE OMARE

Ze urezane,

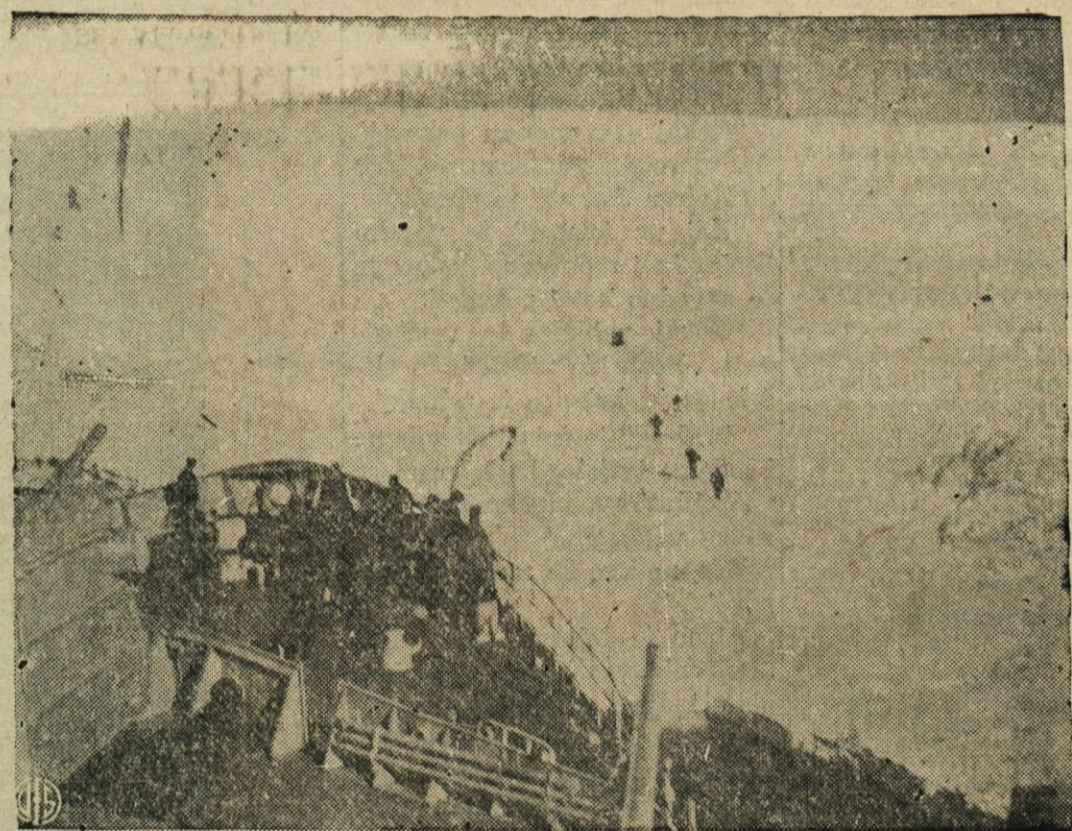
sestavite jih sami.

RAZLIČNE VELIKOSTI ZA RAZNE STENSKJE ODPRTINE.

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 Marquette Rd.

HE 1-5080

BELA PUŠČAVA — Ameriški ledolomilec Glacier se je ustavil v Kainan Bay v Antarktiki v bližini "Male Amerike." Mornarji so se šli sprehat na zamrzlo morje.

Grdina Shoppe

Save in our Big **CLEARANCE SALE**

JANUARY 12 TO 17

LINGERIE
BRASSIERES
GIRDLES

20% TO 50% OFF

ROBES
NEGLIGES
SCARF & HANKIES

In Our Bridal Department
Discontinued Numbers.
As Low As \$3.95 and Up

EXTRA SPECIAL ON HOSE
3 Pairs for \$2.10

GRDINA SHOPPE
6111 St. Clair Avenue